

Josafat

Duia a la mà un penjoll de claus que tentinejaven; passà a frec d'ella

L'escriptor Prudenci Bertrana va néixer el 19 de gener del 1867 a Tordera i va morir el 21 de novembre de 1941 a Barcelona. El recordem llegint un fragment de la seva obra magna: *Josafat* (<http://www.tirant.com/editorial/libro/josafat-9788475335667>).

Foto: vuotoarendere

Una silueta angulosa i feixuga vingué dret a ella travessant la nau. Duia a la mà un penjoll de claus que tentinejaven; passà a frec d'ella, de la bagassa, sense adonar-se'n, i, ja dins del passadís, obrí la porta. La veu de Fineta sonà al seu darrere.

?Josafat..., sóc jo, Josafat. Entro?

I va entrar, humilment, com una gosseta temorenca que vol llepar les mans que l'han nafrada.

El vestit i la mantellina de la bagassa influïren en l'esperit del campaner d'una manera estranya i complicada. Idees contradictòries sorgiren en el seu magí contorbat. Cregué en un penediment, en una disfressa del dimoni, en la pròxima satisfacció de la luxúria, en un missatge de Pepona, en un enginy dels seus enemics i en un camí segur per a notificar a la porcairola el seu bell propòsit. I restà mut, i Fineta, també muda, amb un aire entristit, anà allunyant-se del campaner fins a caure esllanguida a l'escambell, des d'on li envià, per entre les seves pestanyes, una salutació casta i fervent...

?Som amics, Josafat?

El campaner també li havia clavat la seva vista; la resseguia tota amb el brillant jaspiat dels seus ulls frisosos. Eren mirades inquietes, ràpides, que l'esgarrapaven tot despullant-la; rompent els botons, les cintes, el gafets i llençant amb exasperació els pellingots de roba que s'oposaven a satisfer la lúbrica curiositat que feia dies era el càstig, el turment de Josafat.

Les delicades madeixes que dauraven la nuca de Fineta es retorcién electritzades.

Reposà la seva barba en el palmell de la mà, i s'esllanguí tota, bo i mostrant la flexibilitat de la seva cintura, que semblà desconjuntar-se sota els plecs de la brusa.

?Encara em tens ràbia, Josafat?

?Ràbia, jo..., jo...?

?Sí, tu, mira em feres mal; mira'm.

I s'apartava els bandós del front amb un graciós moviment dels seus dits, carregats d'anells.

?Jo pla no he estat el qui t'ha fet això.

?Sí, Josafat, fores tu, i fores molt cruel. Saps que Pepona no vol tornar?

?Reïra! Jo vull parlar-li, a Pepona; cal que torni.

Començava a moure-se-li la boca, iniciant el tic amenaçador.

?Què en vols fer, d'ella?

?Això és cosa meva; vull parlar-li, veure-la, parlar-li.

?Per casar-t'hi?

?És cosa meva.

?I a mi no em voldries, Josafat? Jo et tractaria tan bé!

I li llançà francament una guspira de passió, de les que fins aleshores havien interromput les closes pestanyes.

?Escolta, apropa't. Saps què penso? Que a Pepona no li agradaria viure ací; li fan por els sants, l'esgarrifa això ?assenyalava el mur?. Jo, en canvi, hi viuria molt contenta. Josafat, apropa't, asseu-te... I li féu un xic de lloc en el propi escambell.

El campaner, amb la cara roja, sense esma per a llençar a fora la que es presentava tan senyora, tan bondadosa i tan honesta, anà a agemolir-se en el banc, i allí restà meditatund. Estava atent, per això, així que ressortís la dona impura que el temptà en el trifori, s'allunyaria d'ella o la trauria, sense compassió, a empentes, a cops, morta o viva.

La llum que davallava del finestral en travessar la feixuga muralla es feia més escassa, més grisa, més misteriosa, més propícia a la temptació. Fineta, en el seu raconet, sols era una ombra borrosa, una taca desfumada que incitava a apropar-s'hi, a estrènyer-la, a tenir-la abraçada amb l'amorosa melangia que encomana el capvespre.

El campaner, al mig de tanta complicitat, es refregava pel banc, patint i sospirant. No podia més i es redreçà. Fineta també, i tots dos s'aproparen. Ella enfront d'ell, arquejà el seu cos, enlairà els braços i els retorçà en un estirament de mandra lasciva.

?Em vols, Josafat?

Josafat oscil·là. Per les seves dents closes passava un ronc llarg, terrible. Romangué un curt moment mirant la porta entreoberta de la capella; després fugí fins a trobar la paret, al més lluny possible de la bagassa. Aquesta va empènyer la porta fins a ajustar-la, i, amb les mans nervioses posades en el forrellat, preguntà a l'acovardit campaner:

?Tanco? Sí? Vols que tanqui?

La veu era suplicant, enfervorida, d'enamorada que s'abandona.

Quan hagué barrat conscienciosament, i triomfadora, anà vers la caixa de l'escala, i amb el peu al primer graó féu descriure als seus costats un vaivé de nimfòmana.

?Vine, vine...

En el replà que servia de pas al primer estatge del campanar, Josafat va atrapar-la.

Era ja de nit, a baix sols una tènue blancor, com d'un reflex de lluna, entrava per l'obertura del finestral.

La gran campana de les hores tocà set batallades; brunzí el ressort del rellotge; de cap a cap del campanar passà com un frisament i el silenci tornà a ésser espaordidor.

Res no indicava l'existència de Josafat i Fineta dins la torre sinistra, ?que abans sorollaren amb els udols epilèptics del seu pler bestial i amb el rebolcar desesperat de llurs cossos, que es masegaven en les lloses del replà. Encara transcorregué una bella estona. A la fi, per les finestres espitllerades passà un lleu sospir, que vibrà en les tenebres com l'esbategar d'una grossa papallona. Fineta descendia. En la fosca blanquejà la seva sina descoberta. Anava arreglant-se, remeiant el desorde produït per la fúria simiesca de Josafat, preparant-se per sortir i tornar al seu hostatge. Mentrestant, s'assegué a la caixa del banc d'església, i s'aquietà com una hiena farta de carnassa, emperesida per la digestió lenta del seu macabre festí.

Josafat aparegué; dins la fosca encara es marcà la seva negra silueta. Encengué la llumenera i mirà la seva amiga, que, vestida del tot, s'havia alçat i prenia la mantellina de sobre l'escambell.

?Adéu, fins a demà; oi, Josafat?

Ell li plantà la mirada, que de somorta que era esdevingué brillant, i mentre Fineta volia fer córrer el forrellat, l'abraçà en una revifalla del desig.

-Prou, Josafat; ara no, sents?

El campaner no féu cas de les paraules de Fineta.